

“เก็บ” ไทยให้สวยงาม มุลนิธิโคคา-โคลา พนัก ม.แม่ฟ้าหลวง ต่อยอดระบบจัดการขยะบนเกาะอย่างยั่งยืน

มูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย เผยความสำเร็จของโครงการจัดการขยะและวัสดุรีไซเคิลบนพื้นที่เกาะในภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน ล่าสุดช่วยส่งเสริมชนวัสดุรีไซเคิลกว่า 7,200 ตัน ในความร่วมมือกับศูนย์วิจัยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อประเทศไทยปลอดขยะ (Circular Economy for Waste-free Thailand หรือ CEWT) สำนักวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ภายใต้แผนงาน “เก็บ” ไทยให้สวยงาม ผ่านการสร้างระบบจัดการขยะบนเกาะอย่างยั่งยืน

โดยโครงการนี้ส่งเสริมและสนับสนุนการคัดแยกวัสดุรีไซเคิล รวมถึงนำวัสดุรีไซเคิลกลับเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล ตอบโจทย์ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ด้วยการร่วมมือใกล้ชิดและการมีส่วนร่วมของชุมชน และผู้ประกอบการบนเกาะอย่างต่อเนื่องและจริงจัง เพื่อช่วยเก็บรักษาความสวยงามของเกาะอันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงามและได้รับความนิยมของประเทศไทย พร้อมชื่นชมสองตัวอย่างผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าบนเกาะช้าง จ.ตราด

● ต่อยอดโครงการนำร่อง

สู่ระบบการบริหารจัดการขยะที่แม่นยำ

นายศรุต วิทยารุ่งเรืองศรี กรรมการและเลขาธิการมูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย กล่าวว่า “มูลนิธิฯ ตระหนักดีว่าปัญหาการจัดการขยะควรได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและต่อเนื่อง จึงร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงศึกษาวิจัยสาเหตุของปัญหา และพบว่าหนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหามลพิษบนเกาะ คือค่าใช้จ่ายในการขนส่งวัสดุรีไซเคิลออกจากเกาะ เนื่องจากเมื่อค่าขนส่งสูง ผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าจึงต้องแบกรับต้นทุนที่สูงตาม ทำให้ต้องรับซื้อวัสดุรีไซเคิลในราคาต่ำ ผลกระทบที่ตามมาคือชุมชนไม่เกิดแรงจูงใจที่จะคัดแยก

ขยะเพื่อนำไปรีไซเคิล ทางโครงการตระหนักถึงบทบาทสำคัญของร้านรับซื้อของเก่าในฐานะหนึ่งในกลไกหลักของระบบจัดการขยะบนเกาะ เราจึงศึกษาและสนับสนุนเพื่อพัฒนาศักยภาพของร้านรับซื้อของเก่าด้วยการสนับสนุนค่าเรือขนส่ง เพื่อจูงใจให้มีการเก็บรวบรวมและขนส่งวัสดุรีไซเคิลออกจากเกาะเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลได้อย่าง

รถขนขยะรีไซเคิลของลุงเหลย ผู้ประกอบการรับซื้อของเก่า กำลังขึ้นเรือเฟอร์รี่ เพื่อจะข้ามฟากที่ทำเรือเกาะช้าง

นายศรุต วิทยารุ่งเรืองศรี (กลาง) ผศ.ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์ ผู้ริเริ่มโครงการ (ขวา) และ ดร.เชมชาติ เขมมาวุฒานนท์ สำนักวิชา เทคโนโลยีดิจิทัลประยุกต์ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าโครงการปัจจุบัน (ซ้าย)

ต่อเนื่อง พร้อมทั้งสนับสนุนอุปกรณ์เพื่อความสะอาดปลอดภัยในการทำงาน และการจัดการข้อมูลอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าที่เข้าร่วมโครงการ"

ทั้งนี้โครงการจัดการขยะและวัสดุรีไซเคิลบนพื้นที่เกาะอย่างยั่งยืน เริ่มต้นโครงการนำร่องระยะที่ 1 ในเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2564 ถึงเดือนตุลาคม พ.ศ. 2565 ครอบคลุมพื้นที่เกาะสี่เกาะช้าง และเกาะหมาก ในพื้นที่ภาคตะวันออกของไทย ในระยะที่ 2 ช่วงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2565 ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2566 จึงเพิ่มพื้นที่ดำเนินการในเกาะล้าน เกาะเสม็ด และเกาะกูด ต่อมาในปี พ.ศ. 2567 โครงการฯ ได้ต่อยอดขยายผลจากโครงการนำร่องที่ประสบความสำเร็จในการสนับสนุนการคัดแยกขยะและขนส่งเศษวัสดุ

ออกจากเกาะโดยดำเนินการใน 5 เกาะ ได้แก่ เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด เกาะล้าน และเกาะเสม็ด เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2567-2569

โครงการนี้ยังนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วย โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลกลางและรายงานออนไลน์ผ่าน LINE Official Account เพื่อรายงานและยืนยันการขนส่งวัสดุรีไซเคิล เพิ่มความแม่นยำในการประเมินและวางแผนการจัดการขยะ ลดการพึ่งพาผู้ประกอบการ และเพิ่มความโปร่งใส รวมถึงเพิ่มระบบพยากรณ์ปริมาณขยะขาเข้า และขาออกบนเกาะ นอกจากนี้ยังมีการคำนวณค่าขนส่งตามระยะทางที่เป็นธรรม เข้ามาช่วยให้เกิดการบริหารจัดการที่แม่นยำและเหมาะสม เกิดเป็นระบบจัดการขยะและวัสดุรีไซเคิลบนพื้นที่เกาะที่ยั่งยืนได้จริง

นายศุภกิต กล่าวอีกว่า "มูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย มีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่โครงการนี้สามารถช่วยลดปริมาณขยะตกค้างบนเกาะ โดยเฉพาะในฤดูกาลท่องเที่ยว วัสดุรีไซเคิลได้รับการนำออกจากเกาะและเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลที่เหมาะสม ผู้ประกอบการรับซื้อของเก่า และชุมชนต่างได้มีส่วนร่วมร่วมกับกระบวนการรีไซเคิลมากขึ้น ความ

สำเร็จของโครงการนี้จะเกิดขึ้นไม่ได้หากขาดความร่วมมือร่วมใจจากชุมชนและผู้ประกอบการบนเกาะ อย่างเช่นผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าบนเกาะช้าง **คุณลุงเฉลย ชลสิทธิ์** และ **คุณป้าจกกล วรโณภาส**

มูลนิธิฯ คาดหวังว่าโครงการนี้จะเริ่มต้นแบบการจัดการขยะบนพื้นที่เกาะอย่างยั่งยืน ที่สามารถขยายผลนำไปปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทในเกาะอื่นๆ ตลอดจนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงเชิงนโยบาย ขยายความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ องค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการท่องเที่ยว โรงแรม ร้านค้า นักท่องเที่ยว ชุมชน เพื่อร่วมกันสร้างระบบแยกขยะที่ต้นทาง เพิ่มจำนวนวัสดุรีไซเคิลที่สามารถขนออกจากเกาะไปเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิลได้ในอนาคต"

● ช่วยค่าขนส่ง วัสดุรีไซเคิลกว่า 7,200 ตัน ออกจากเกาะ

ผศ.ดร.ปเนต มโนมัยวิบูลย์ ผู้ริเริ่มโครงการฯ เผยว่า "จากการเก็บข้อมูลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2565 จนถึงปัจจุบัน เราสามารถเก็บวัสดุรีไซเคิลออกจากเกาะท่องเที่ยวใน

โครงการได้รวม 7,224.97 ตัน หรือ 7,224,967.77 กิโลกรัม โดยวัสดุรีไซเคิลที่ได้ปริมาณมากที่สุดคือแก้ว คิดเป็นสัดส่วน 58.8% รองลงมาคือโลหะ 11.7% กระดาษ 8.8% และพลาสติก 8.7% ซึ่งช่วยลดจำนวนขยะสะสมบนเกาะที่ไม่ได้รับการจัดการอย่างเหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกาะช้าง ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่เป้าหมายหลัก ตลอดเริ่มโครงการจนถึงปัจจุบัน เราได้ขนย้ายขยะออกจากเกาะรวม 5,372.28 ตัน ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพในการจัดการขยะบนเกาะที่มีความท้าทาย นอกจากนี้ ยังช่วยลดค่าใช้จ่ายของผู้ประกอบการบนเกาะ จากข้อมูลเก็บอย่างต่อเนื่องช่วยคำนวณค่าขนส่งที่เป็นธรรมและเหมาะสม พร้อมช่วยประสานกับผู้ประกอบการเรือขนส่ง นอกจากนี้ยังช่วยสนับสนุนค่าเรือขนส่งบางส่วน ซึ่งช่วยลดค่าขนส่งวัสดุรีไซเคิลเฉลี่ยต่อครั้ง จาก 700-900 บาท/ตัน เหลือเพียง 209-436 บาท/ตัน เพิ่มรายได้หมุนเวียนให้ร้านรับซื้อของเก่าจากการขายวัสดุรีไซเคิลเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างระบบจัดการขยะบนพื้นที่เกาะอย่างยั่งยืน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนสามารถดำเนินการได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืนแม้สิ้นสุดการสนับสนุนเบื้องต้นจากโครงการ"

โครงการจัดการขยะ และวัสดุรีไซเคิลบนพื้นที่เกาะอย่างยั่งยืน ภายใต้แผนงาน "เก็บ" ไทยให้สวยงาม ได้รับการสนับสนุนโดยมูลนิธิโคคา-โคลา ประเทศไทย ในด้านงบประมาณเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการขยะบนพื้นที่เกาะ และเป็นภาคีหลักในการขับเคลื่อนโครงการดำเนินงานร่วมกับศูนย์วิจัยระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนเพื่อประเทศไทยปลอดขยะ (CEWT) มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง ซึ่งมีบทบาทในการออกแบบระบบรายงานข้อมูลและพัฒนาเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโครงการ รวมถึงทำงานร่วมกับชุมชน ผู้ประกอบการรับซื้อของเก่าบนพื้นที่เกาะและฝ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง .